

PÄÄTÖS YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI ANNETTAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ

**Kaivospiirin haltija tai
kaivosyhtiö**

**Mondo Minerals B.V.
Yhteystiedot:
Mondo Minerals B.V. Branch Finland
PL 603
87101 Kajaani**

**Kaivospiiri
Sijainti**

Tyvisuo (KaivNro 6323)
Sotkamo (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa Mondo Minerals B.V.:lle seuraavat kaivospiiriä Tyvisuo (KaivNro 6323) koskevat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Lupamääräykset

Lupamääräys 1

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Kainuun ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Perustelut:

Kaivoslain 3 §:stä johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivoslupaa myöntäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole luonnonsuojelulain säännöksiensä vastaista.

Lupamääräys 2

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 3

Kaivostoiminnasta ei saa aiheutua huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 4

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 5

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

Lupamääräys 6

Kaivosluvan haltijalle ei tässä vaiheessa määrätä kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuutta.

Perustelut

Kaivoksen rakentamistoimenpiteitä ei ole vielä aloitettu.
Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 7

Lupamääräykset tarkistetaan ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 1.6.2019.

Perustelut

Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat sekä Sotkamon kunnan ilmoitustaululla. Asiasta tiedotettiin Kainuun Sanomat -sanomalehdessä. Asia kuulutettiin 16.4.2014 ja on ollut nähtävillä 16.5.2014 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 16.5.2014.

Lausuntopyynnöt

Asiasta lähetettiin lausuntopyynnöt 16.4.2014 Sotkamon kunnalle, Kainuun ELY-keskukselle ja Kainuun liitolle.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Kuulutuksen johdosta saadut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys on esitetty liitteessä 2.

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

Kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan kuuleminen (Kaivoslaki 621/2011) 42 §)

Tukes varasi kaivosoikeuden haltijalle tilaisuuden selityksen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin.

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Kaivosviranomainen katsoo, että Mondo Minerals B.V. Branch Finland on antamassaan selityksessä riittävästi selvittänyt kuulemisessa esiintuodut seikat lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn. Kaivosviranomainen haluaa täsmentää vielä seuraavaa:

Kainuun ELY-keskus:

Kaivosviranomainen velvoittaa kaivosyhtiötä olemaan yhteydessä Kainuun ELY-keskukseen varmistaakseen selvitysten riittävyys koskien luontodirektiivin IV (a) -liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Mondo Minerals B.V. Branch Finland:lle, Sotkamon kunnalle, Kainuun ELY-keskukselle, Kainuun liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Sotkamon kunnan ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Sotkamo -sanomalehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 475 € + 10 * 95 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun kaivosyhtiölle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 3 esitetystä valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Hallintolainkäyttölaki (586/1996)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

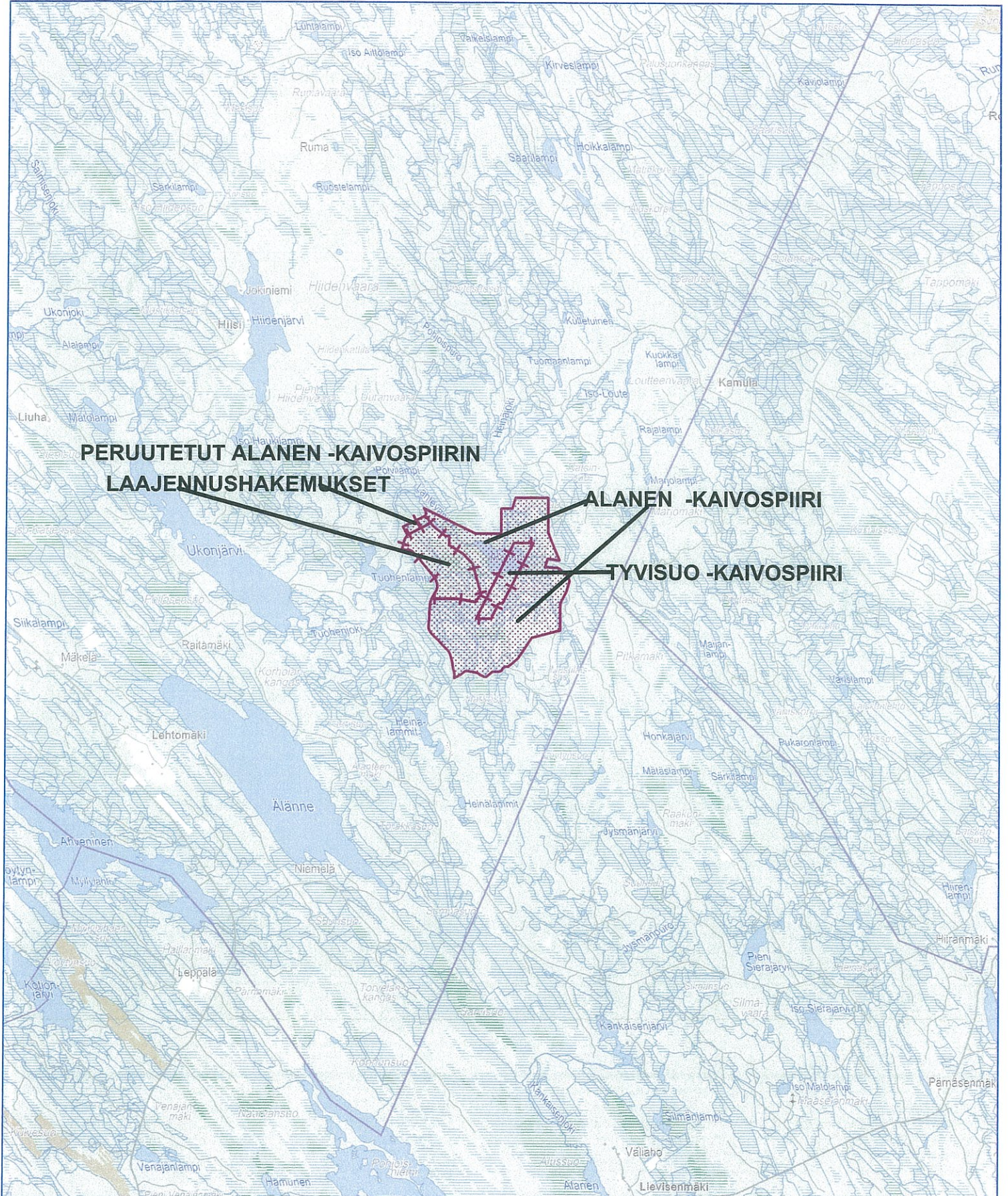
Terho Liikamaa
Kaivosyli-insinööri

Ossi Leinonen
Ylitarkastaja

LIITTEET	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaivospiirin kartta 2. Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys 3. Valitusosoitus 4. Lista asianosaisista
JAKELU	Mondo Minerals B.V. Branch Finland Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Sotkamon kunta Kainuun ELY-keskus Kainuun liitto Säteilyturvakeskus Asianosaiset

Kaivospiirin kartta

ALANEN -KAIVOSPIIRI JA TYVISUO -KAIVOSPIIRI

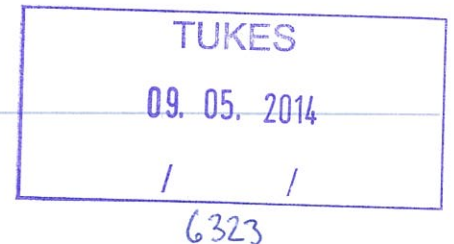
Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivos-
yhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Marttala Elina

Lähettäjä: Virtanen Riikka käyttäjän KaivosAsiat puolesta
Lähetetty: 9. toukokuuta 2014 15:26
Vastaanottaja: Marttala Elina
Aihe: VL: Kainuun ELY-keskuksen lausunnot KaivNro:ista 4551, 6323 ja 6492
Liitteet: ELY_lausunto_KaivNro4551.pdf; ELY_lausunto_KaivNro6323.pdf;
ELY_lausunto_KaivNro6492.pdf

Lähettäjä: Ahtonen Joonas [<mailto:joonas.ahtonen@ely-keskus.fi>]
Lähetetty: 9. toukokuuta 2014 8:51
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Kainuun ELY-keskuksen lausunnot KaivNro:ista 4551, 6323 ja 6492

Hei!

Liitteenä Kainuun ELY-keskuksen lausunnot Tukesin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ja vakuuden määräämistä kaivospiireille koskevaa päätöstä varten. Alanen KaivNro 4551, Tyvisuo KaivNro 6323 ja Maailmankorpi KaivNro 6492.

terveisin

Joonas Ahtonen
Ympäristölakimies
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
joonas.ahtonen@ely-keskus.fi
puh. 0404881802

9.5.2014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Lausuntopyyntö 16.4.2014, KaivNro 6323

Kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen ja vakuuden määrääminen, Mondo Minerals B.V., Tyvisuo (Sotkamo)

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa pyydetään kuulemisasiakirjasta, jossa on kyse uuden kaivoslain 181 §:ssä määriteltujen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä Sotkamossa sijaitsevalle Tyvisuo-nimiselle kaivospiirille. Alueella ei ole tällä hetkellä käynnissä kaivostoimintaa, mutta alueella on suoritettu koelouhintaa vuonna 2003. Toiminnalle on myönnetty ympäristölupa.

Kainuun ELY-keskus katsoo, että tässä vaiheessa olisi tarpeen selvittää, onko kaivospiirin alueella luontodirektiivin IV (a) -liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Erityisesti olisi syytä selvittää viitasammakon (*Rana arvalis*) esiintyminen Alanenjärven alueelta. Aikaisemmista asiakirjoista ei ilmene, miten on varmistettu, että hanke ei hävitä tai heikennä alueella sijaitsevien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Kaivoslain (621/2011) 3 §:n mukaan päätöstä tehtäessä tai lain mukaista toimenpidettä suoritettaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa säädetään. Ympäristö- ja vesitalouslupa ei anna oikeutta poiketa lajien rauhoitussäännöksistä. Mikäli hakijan selvityksistä käy ilmi, että luontodirektiivin IV (a) -liitteen lajien esiintymisestä hankealueella tai sen päästöjen vaikutusalueella ei ole tehty selvitystä, tai selvitys on vanhentunut, hakijan on ennen kaivostoimintaa valmisteleviin töihin ryhtymistä tehtävä kyseinen selvitys ja toimitettava se tiedoksi Kainuun ELY-keskukselle. Luontoarvot ovat kaivoslain hallituksen esityksen 49 §:n perustelujen mukaan sellaisia yleiseen etuun liittyviä seikkoja, joiden turvaamiseksi voidaan antaa kaivoslain 52.3 §:n mukaisia määräyksiä.

Kaivoslain 108 §:ssä vaaditaan, että kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten asetettavan vakuuden on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Hallituksen esityksen kaivoslaiksi (273/2009) mukaan kaivostoiminnan vakuus kattaa kaivostoiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon tarvittavat toimenpiteet, pois lukien jätehuollon toteutuminen, jota varten on ympäristönsuojelulain mukainen vakuus. Määrättävän kaivoslain mukaisen vakuuden tulisi kattaa mm. kaivoslain 143 §:n mukainen maisemointi ja yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon saattaminen sekä 150 §:n mukainen seuranta edellä mainitun hallituksen esityksen 109 §:n perus-

teluiden mukaisesti. Alueella suoritettulla koelouhinnalla on jo muokattu maastoa, minkä vuoksi Kainuun ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi, että jo tässä vaiheessa asetetaan kaivoksen jälkitoimenpiteitä varten riittävä vakuus.

Muilta osin toiminta on käsitelty riittävällä tarkkuudella Tyvisuon kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan ja sen valitusprosessin yhteydessä.

Luonto- ja ympäristövastuu -yksikkö

Yksikön päällikkö
Ylitarkastaja

Sari Myllyöja

Ympäristölakimies

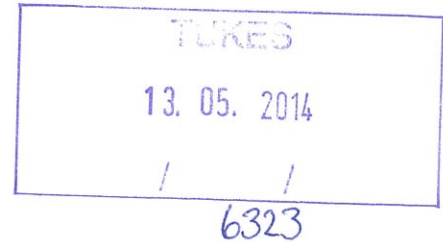
Joonas Ahtonen

Dnro 88/14

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI

Viite: Lausuntopyyntöne 16.4.2014 (KaivNro 6323)

LAUSUNTO KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN ANTAMISESTA JA VAKUUDEN MÄÄRÄÄMISESTÄ

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Sotkamon Tyvisuon (KaivNro 6323) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä.

Tyvisuon kaivospiirin kaivoskivennäiset ovat talkki ja nikkeli. Tyvisuon kaivospiiritoimitus on valmis, mutta kaivoskirjaa ei ole annettu. Toimintaa varten on ympäristölupa ja alueella on suoritettu koelouhintaa.

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 181 §. Kaivosviranomaisen on määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle. Lisäksi kaivosviranomaisen on annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset kaivoslain (621/2011) 52 §:n 3. momentin ja 125 §:n mukaisesti 30.6.2014 mennessä. Kaivoslain 125 § koskee kaivosturvallisuusluvassa annettavia määräyksiä. Kaivosturvallisuuteen liittyvät asiat ja määräykset käsitellään ja tarkistetaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämissä kaivostarkastuksissa.

Kaivosluvassa annettavat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavat määräykset

Voimassa olevassa Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on osoitettu merkinnällä EK (ek, ek-t kohdemerkinnät) kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita. Merkinnällä on osoitettu kaivostoiminnassa olevia alueita apualueineen ja alueita, joilla kaivostoiminnan edellytykset on selvitetty (ympäristölupa, kaivospiiri). Maakuntakaavan em. alueilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Kainuun maakuntakaavassa on osoitettu kohdemerkinnällä ek kaivostoimintaan tarkoitettu alue Alanen. Kaavamerkintä kattaa myös Tyvisuon kaivospiirin alueen.

Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on annettu kaivostoimintaan tarkoitetuille alueille seuraava suunnittelumääräys: *"Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä"*.

Postiosoite:
Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Laskutusosoite:
Kainuun liitto
Ostolaskut
PL 401
87070 Kainuu

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Y-tunnus:
2496992-4

Pankki:
IBAN:
FI17 8119 9710 0090 04
BIC: DABAFIHH
OVT-tunnus:
003724969924

Internet:
www.kainuu.fi

Kainuun maakuntakaavassa on osoitettu Tyvisuon kaivospiirin lähialueelle tärkeä pohjavesialue merkinnällä Pieni Katajamäen vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pohjavesialuetunnus 1176520, 2. lk).

Kainuun maakuntakaavassa on annettu tärkeitä vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita koskeva suunnittelumääräys: *"Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle pohjavesialueista tai suojattava niin, että pohjavesialueen käyttökelpoisuus vedenhankintaan ei vaarannu. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta".*

Pohjavesien laatu Kainuussa on yleisesti katsoen hyvä. Kokonaisuudessaan Kainuun pohjavesialueita tarkastellessa voidaan havaita pohjavesiä pilaavien uhkatekijöiden olevan varsin vähäisiä. Riskejä pohjaveden puhtaudelle aiheuttavat kuitenkin maa-ainesten otto ja siihen liittyvät oheistoiminnot, maa- ja metsätalous, liikenne, teollisuus ja asutus. Tästä johtuen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarpeen huomioida seuraavat pohjavesien laadun ja määrän turvaamiseen liittyvät seikat:

Maa-ainesten oton seurauksena pohjavettä suojaavan maakerroksen paksuus ohenee ja pohjaveden likaantumisherkkyys kasvaa. Pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamista tulisi edistää laatimalla kunnostamissuunnitelmat niille olemassa oleville maa-ainesten ottoalueille, jotka sijaitsevat tärkeillä pohjavesialueilla. Pohjavesien suojelemiseksi tulisi laatia lisää suojelusuunnitelmia arvokkaiden pohjavesivarojen säilyttämiseksi myös tuleville sukupolville.

Pohjavesialueilla sijaitsevilla metsätalousalueilla tulisi välttää uudistus- ja kunnostusajituksia sekä raskasta maanmuokkausta.

Liikenteen liukkaudentorjunta ja muu kunnossapito tulisi hoitaa siten, ettei siitä aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa.

Yhdyskuntien viemäriverkostot tulisi rakentaa ja ylläpitää sekä tarvittaessa kunnostaa niin, ettei pohjavesien pilaantumisvaaraa aiheudu. Tärkeillä ja muilla vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla olevilla, tiheästi rakennetuilla haja-asutusalueilla tulisi ensisijaisesti pyrkiä järjestämään viemärointi ja johtamaan jätevedet käsiteltäviksi pohjavesialueiden ulkopuolelle tai muutoin huolehtia riittävästä pohjavesien suojelusta.

Kainuun maakuntakaavassa on osoitettu Tyvisuon kaivospiirin alueen kautta kulkevaksi ohjeellinen ulkoilureitti Tiilikanjärvi-Maanselkä. Ulkoilureitti -merkinnällä osoitetaan vähintään ylikunnalliset ja maakunnallisesti merkittävät yleisen liikkumisen kannalta tärkeät ohjeelliset ulkoilureitit. Reitit voidaan perustaa sopimuksilla tai ulkoilulain mukaisesti.

Maakuntakaavassa osoitetaan yleisen ulkoilun kannalta merkittävimmät ulkoilureittien yhteystarpeet. Maakuntakaavassa osoitettu ulkoilureitistö on ohjeena ulkoilureittejä perustettaessa. Ulkoilulain mukaisesti ulkoilureittisuunnitelman vahvistaa alueellinen ympäristökeskus, minkä jälkeen kunta voi hakea määräyksen ulkoilureittitoimitukseen maanmittaustoittoa. Ulkoilureittien jatkuvuuden ja ylläpidon kannalta on tärkeää, että reittien perustaminen toteutetaan joko ulkoilulain nojalla tai riittävän pitkiin sopimuksiin perustuen.

Kainuun maakuntakaavassa on osoitettu Tyvisuon kaivospiirin alueen kautta kulkevaksi ohjeellinen moottorikelkkailureitti. Moottorikelkkailureitti -merkinnällä osoitetaan vähintään ylikunnalliset ja maakunnallisesti merkittävät yleisen liikkumisen kannalta tärkeät ohjeelliset moottorikelkkailureitit. Moottorikelkkailureitit voidaan perustaa sopimuksilla tai maastoliikennelaissa säädetyllä tavalla.

Kainuun maakuntakaavassa osoitettavat ohjeelliset moottorikelkkailureitit perustuvat pääosin jo rakennettuun, rakenteilla olevaan tai suunniteltuun moottorikelkkailun runkoreitistöön (nykyisiin ns. ajouriin). Maakuntakaavassa osoitetaan maakunnan merkittävimmät moottorikelkkailun yhteystarpeet. Maakuntakaavassa osoitettu moottorikelkkailureitistö on ohjeena moottorikelkkailureittejä perustettaessa. Moottorikelkkailureitin perustaminen edellyttää reittisuunnitelmaa, jonka hyväksymisestä päättää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Moottorikelkkailureitti perustetaan lainvoimaisen reittisuunnitelman perusteella joko reittitoimituksessa tai maanomistajan ja reitin pitäjän välisellä kirjallisella sopimuksella.

Tyvisuon kaivospiirin lähialueella on karttatarkastelun perusteella vähän loma-asutusta. Kainuun liiton näkemyksen mukaan kaivostoiminnan lupamenettelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen lähiasutukselle ja pinta- ja pohjavesille aiheutuviin haittoihin, häiriötilanteisiin ja tiedottamiseen sekä kaivostoiminnan päättymisen jälkeisiin ympäristövaikutuksiin ja lopetus- ja jälkitoimenpiteisiin. Kaivostoiminnan käynnistymisen yhteydessä tulee varautua olemassa olevan moottorikelkkailu-uran mahdolliseen siirtämiseen sekä ottaa huomioon maakuntakaavassa osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti.

Kainuun liitto

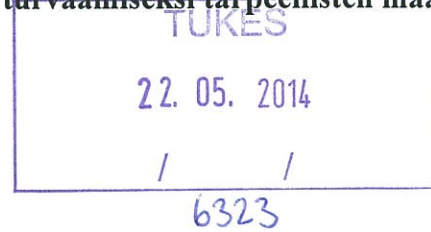
Hannu Heikkinen
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Lausunto Tukesille kuulemisasiakirjasta koskien Tyvisuon kaivospiirin (KaivNro 6323) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määrittämisestä

93/00.04/2014

KHALL § 107
Hallintojohtaja
Ympäristötarkastaja

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Sotkamon kunnalta lausuntoa koskien Mondo Minerals B.V. Tyvisuon kaivospiirin (KaivNro 6323) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamista ja vakuuden määrittämisestä.

Kuuleminen perustuu uuden kaivoslain 621/2011 181 §:ään. Kaivosviranomaisen (Tukes) on määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle. Lisäksi kaivosviranomaisen on annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset kaivoslain 621/2011 52 §:n 3 momentin ja 125 §:n mukaisesti 30.6.2014 mennessä.

Taustaa kuulemiselle

Uusi kaivoslaki 621/2011 tuli voimaan 1.7.2011. Uuden lain myötä kaivosviranomaiseksi tuli Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), ennen kaivosviranomaisena on toiminut Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM).

Vanhan kaivoslain nojalla annettu kaivospiirimääräys ja kaivosoikeus jäävät voimaan. Uuden kaivoslain 181 §:n mukaan kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus ja annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset sekä asetettava määräysten tarkistusväli. Ennen määräysten antamista tulee kaivosviranomaisen kaivoslain 37 §:n mukaisesti kuulla mm. kuntaa, jonka alueella toimintaa on hakemuksen perusteella tarkoitus harjoittaa tai jonka alueella luvan mukaisen toiminnan ympäristö- ja muut vaikutukset saattavat ilmetä.

Kaivoslain 108 §:n mukaan kaivosluvan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen.

Kaivoslain 621/2011 52.3 §:n mukaan kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja

- 2) yleisen turvallisuuden varmistamiseksi; toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttala-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Kuulemisasiakirjoissa on esitetty tiivistetysti kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan määräykset. Kuulemisasiakirjoissa on myös Mondo Minerals B.V.:n esitys vakuudeksi sekä kaivosyhtiön selvitys yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi. Kartta, jossa on esitetty Tyvisuon kaivospiirin sijainti on esityslistan erillisenä liitteenä. Lausuntopyyntö ja kuulemisasiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa ja ennen kokousta kunnankeskustoimistossa.

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Lausuntonaan Sotkamon kunnanhallitus päättää esittää Mondo Minerals B.V. Tyvisuon kaivospiirin (KaivNro 6323) kaivosluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä seuraavaa:

Kaivospiirillä ei ole aloitettu kaivostoimintaa, eikä kaivostoimintaa valmistelevia töitä. Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on myöntänyt Tyvisuon kaivokselle ympäristöluvan 28.6.2006. Ympäristölupaa voidaan pitää vielä varsin ajantasaisena.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä annettaessa tulee varmistaa, että vaikutusalueen asuin- ja lomarakennusten asumisviihtyvyys tai virkistysarvo ei merkittävästi heikkene.

Mikäli kaivostoiminnan aloittaminen viivästyy merkittävästi, tulee määräykset ja vakuus tarkastella uudestaan vastaamaan toiminnan

aloittamishetken olosuhteita.

Kunnanhallitus

Päätös

Käydyn keskustelun jälkeen kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Otteet

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, kirjaamo, Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi
Ympäristötarkastaja Taina Huttunen

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä säädetyllä tavalla edeltäpäin ilmoitettuna aikana 19. päivänä toukokuuta 2014 kunnanviraston keskustoimistossa yleisesti nähtävänä olleesta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen virallisesti oikeaksi todistaa:

Sotkamossa 19.5.2014

Pöytäkirjanpitäjä

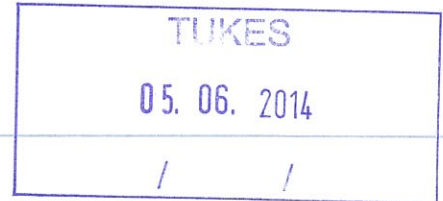
Paula Halonen

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 5. kesäkuuta 2014 14:35
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Vastineet
Liitteet: KaivNro 6323 Tyvisuo vastine Tukes 06-2014.doc; KaivNro 6492 Maailmankorpi vastine Tukes 06-2014.doc

---

Lähettäjä: Erkki Kuronen [<mailto:erkki.kuronen@mondominerals.com>]
Lähetetty: 5. kesäkuuta 2014 13:17
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Vastineet

Ohessa lisää vastineita yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista määräyksistä ja vakuuksista annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin.

Terveisin

Erkki Kuronen

Mondo Minerals B.V.
Branch Finland
Group Geology and Mining Manager
P.O BOX 603
FI - 87101 Kajaani, Finland

Phone: +358 (0)105 621 294
Mobile: +358 (0)50 599 3539
Fax: +358 (0)105 621 304
E-mail erkki.kuronen@mondominerals.com
Internet: www.mondominerals.com

This message contains information that may be confidential or privileged and is intended only for the individual or entity named above. No one else may disclose, copy, distribute or use the contents of this message. Unauthorized use, dissemination and duplication is strictly prohibited, and may be unlawful. All personal messages express views solely of the sender, which are not to be attributed to Mondo Minerals. If you receive this message in error, please notify the sender and delete this message.

Mondo Minerals B.V. Branch Finland
PL 603
87101 Kajaani

5.6.2014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Kaivosasiat
PL 66
00521 Helsinki

Viite Tyvisuo KaivNro 6323

Mondo Minerals B.V. Branch Finland:n vastine kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ja vakuuden määrittämiseksi (kaivoslaki 621/2011 40§)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (myöhemmin TUKES) on pyytänyt Mondo Minerals B.V. Branch Finland:lta (myöhemmin Mondo Minerals tai toiminnanharjoittaja) vastinetta kuulemisessa annettuja lausuntoja ja mielipiteitä.

Vastineina esitämme kunnioittaen seuraavaa:

1. Kainuun Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Kainuun Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että tässä vaiheessa tulisi selvittää, onko kaivosalueella luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ja muistuttaa, että ympäristö- ja vesitalouslupa ei anna oikeutta poiketa lajien rauhoitusmääräyksistä. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että alueella tehdyn koelouhinnan takia tulisi asettaa vakuus jälkihoitotoimenpiteitä varten.

Mondo Minerals toteaa, että koelouhinnan aikana alueella poistettiin maita esiintymän päältä ja maamassat on läjitetty, muotoiltu ja maisemoitu suunnitellusti. Koelouhos on täyttynyt vedellä ja liuskat on muotoiltu niiltä osin kuin niitä on. Koelouhoksen vedenlaatu on normaali, eikä siinä ole havaittu poikkeavia metallipitoisuuksia. Näkemyksemme mukaan koelouhinnan jälkihoitotyöt on suoritettu asianmukaisesti eikä nykytilanne edellytä erityistä vakuutta. Kaivostoiminnan aikanaan alkaessa tilannetta täytyy tarkastella uudelleen.

2. Kainuun liiton lausunto

Kainuun liitto toteaa lausunnossaan, että alue on merkitty Kainuun maakuntakaavassa merkinnällä EK. Kaivospiirin lähialueella on vähän lomasutusta, joten kaivostoiminnan lupamenettelyssä on kiinnitettävä huomiota lähiasutukselle kohdistuviin haittoihin, melu- ja värinävaikutuksiin, ilmanlaatuun, pinta- ja pohjavesille aiheutuviin haittoihin, häiriötilanteisiin ja lopetus- ja jälkihoitotoimenpiteisiin. Lisäksi tuodaan esille läheinen moottorikelkkareitti ja reitin mahdollinen siirtotarve.

Mondo Minerals toteaa, että lausunnossa esille tuodut asiat säädellään pääosin toiminnan ympäristöluvassa ja sen määräyksillä ja lopetus- ja jälkihoitotoimet liittyvät nyt käsiteltäviin asioihin. Mondo Mineralsin näkemyksen mukaan lopetus- ja jälkihoitotöihin varaudutaan ja on varauduttu asianmukaisesti sekä ympäristöluvassa annettujen määräysten että tässä asiassa annettavien määräysten perusteella.

3. Sotkamon kunnan lausunto

Sotkamon kunnan lausunnossa todetaan, että Tyvisuon kaivoksen ympäristölupaa voidaan pitää varsin ajantasaisena. Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavilla määräyksillä tulee varmistaa, että vaikutusalueen asuin- ja lomarakennusten asumisviihtyvyys tai virkistysarvo ei merkittävästi heikkene ja mikäli kaivostoiminnan aloittaminen viivästyy merkittävästi, tulee määräykset ja vakuus tarkastella uudestaan vastaamaan toiminnan aloittamishetken olosuhteita.

Mondo Mineralsilla ei ole huomautettavaa.

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 24.7.2014.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.